

Souhrnná teritoriální informace:

Džibutsko

Zastupitelský úřad 2. 12. 2021 6:37

Politická moc v Džibutsku je vysoce centralizovaná a drží ji prezident Ismael Omar Guelleh, který v dubnu 2021 vyhrál volby a zajistil si 5. funkční období. Jeho rodina je u moci od vyhlášení nezávislosti země v roce 1977. Prezidentské volební období je pětileté a hlava státu je volena v přímé volbě, která je dvoukolová, nezíská-li žádný z kandidátů v 1. kole více než 50 % hlasů. Omezení počtu prezidentských mandátů bylo zrušeno v dubnu 2010. V Parlamentu vykonává svou funkci 65 zákonodárců, kteří jsou voleni na 5 let (příští volby by měly proběhnout v únoru 2023). Aktuálně drží prezidentská koalice Union pour la majorité présidentielle (UMP) 57 hlasů, tento volební výsledek byl způsoben nejen bojkotem voleb ze strany největší opoziční strany, ale i celkovou roztržičností opozice. Výkonnou moc drží prezident a jím jmenovaná Rada ministrů.

Džibutská ekonomika je vysoce závislá na sektoru služeb (logistika) a reexportech (především z a do Etiopie). Přestože byla vlivem globální pandemie zasažena, očekává se její rychlé oživení v souvislosti s obnovením mezinárodního obchodu. Růst HDP v příštích letech bude v porovnání s regionem výrazně vyšší. V příštím období se bude Džibutsko soustředit na posilování vlastní infrastruktury s využitím půjček ze zahraničí a přímých zahraničních investic. Tímto bude nadále posilovat svou geostrategickou pozici v regionu a upevňovat svou roli logistického a obchodního hubu.

Vzhledem k reexportu živých zvířat (dovozy ze Somálska a Etiopie) jsou perspektivním oborem investiční celky na zpracování masa (jatká). Dále se nabízejí příležitosti při budování sítě infrastruktury, zejména pak rozvodných energetických sítí od připravovaných geotermálních zdrojů. Z komodit jsou perspektivní především potraviny a nealkoholické nápoje (zájem o nealkoholické pivo), dopravní prostředky, pneumatiky, vybavení pro chemický a těžební průmysl, malá letadla. Nadále se rozvíjí finanční sektor, na svou první investici čeká zdravotnictví – většina zahraničních pracovníků dosud pro zdravotní ošetření cestuje mimo zemi.

Džibutsko výrazně ovlivňují francouzská, arabská a africká kultura, s prolínáním a střetáváním těchto vlivů je potřeba počítat. Vzhledem k výsostnému postavení v regionu a důležitosti pro mezinárodní obchod jsou Džibuťané zvyklí na vstřícnost zahraničních partnerů. Jsou si vědomi důležitosti pro další země díky své strategické poloze a tento fakt při obchodních i dalších jednáních umí využívat.

Tato Souhrnná teritoriální informace je zpracovávána pro zemi, která je tzv. přiakreditovaná. Informace je poskytována ve zkráceném rozsahu.

Základní údaje	
Hlavní město	Džibúti
Počet obyvatel	0,97 mil.
Jazyk	francouzština, arabština
Náboženství	islám, křesťanství
Státní zřízení	poloprezidentská republika
Hlava státu	Ismail Omar Guelleh
Hlava vlády	Abdoulkader Kamil Mohamed
Název měny	džibutský frank (DJF)
Cestování	
Časový posun	+2 hod (v létě +1 hod)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	PhDr. Pavel Mikeš
Ekonomický úsek	Mgr. et Mgr. Pavel Šára
Konzulární úsek	PhDr. et Mgr. Jaroslav Zúkerstein
Czechtrade	ne
Czechinvest	ne
Ekonomika	
Nominální HDP (mld. USD)	4,0
Hospodářský růst (%)	6,9
Inflace (%)	2,7
Nezaměstnanost (%)	N/A

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

4 Kulturní a obchodní jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchrana, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu: Džibutská republika

Prezident: Ismail Omar Guelleh (ve funkci od 8. 5. 1999)

Složení vlády:

- 1 Předseda vlády – Abdoukader Kamil Mohamed
- 1 Státní tajemník pro mládež a sport – Hassan Mohamed Kamil
- 1 Státní tajník pro decentralizaci – Hamadou Mohamed Aramis
- 1 Ministr zahraničních věcí a mezinárodní spolupráce – Mahmoud Ali Youssouf
- 1 Ministr hospodářství a financí – Ilyas Moussa Dawaleh
- 1 Ministr pro státní rozpočet – Abdoukarim Aden Cher
- 1 Ministr informací – Ridwan Abdillahi Bahdon
- 1 Ministr vnitra – Moumin Ahmed Cheick
- 1 Ministr obrany – Hassan Omar Mohammed Bourhan
- 1 Ministr zdravotnictví – Mohamed Warsama Dirieh
- 1 Ministr zemědělství, hospodářských zvířat a rybolovu – Mohamed Ahmed Awaleh
- 1 Ministr spravedlnosti a trestních věcí – Ali Hassan Bahdon
- 1 Ministr infrastruktury a dopravy – Moussa Mohamed Ahmed
- 1 Ministr školství a odborné přípravy – Moustapha Mahamoud
- 1 Ministr vyššího vzdělávání a výzkumu - Nabil Mohamed Ahmed
- 1 Ministr muslimských záležitostí a islámských nadací – Moumin Hassan Barreh
- 1 Ministr energetiky – Yonis Ali Guedi
- 1 Ministr práce – Isman Ibrahim Roble
- 1 Ministryně pro záležitosti žen a rodiny – Hasna Barkat Daoud
- 1 Ministr urbanismu, životního prostředí a turismu – Mohamed Abdoukader Helem

Politické tendence: U moci je již od roku 1999 prezident Ismail Omar Guelleh (narodil se v etiopské Dire Dawě). Volby v roce 2021 vyhrál popáté a jeho rodina drží moc od získání nezávislosti na Francii v roce 1977. Hlavní vnitropolitickou událostí roku 2021 byly v Džibutsku prezidentské volby. Opoziční strany a uskupení volby bojkotovaly, což spolu s jejich rozhádaností, která se naplno projevila již v regionálních, parlamentních a komunálních volbách v předchozích letech, vedlo k nepřekvapivému vítězství dosavadního prezidenta. Prezidentské koalice UMP (Union pour la majorité présidentielle) drží většinu i v Parlamentu, když v posledních volbách získala 57 křesel z 65. Volby provázela tradičně velmi nízká volební účast. Prostor pro občanskou společnost a nezávislá média zůstává minimální, od listopadu 2015 jsou stále zakázána veřejná shromáždění (oficiálně jako proteroristické opatření).

1.2 Zahraniční politika země

V zahraniční politice Džibutsko dlouhodobě znamenitě využívá své strategické pozice u úžiny Bab Al-Mandab v blízkosti Somálska a Jemenu; představuje tak regionální hub v boji proti terorismu a námořnímu pirátství. Své vojenské základny zde provozují USA, Čína, Francie, Japonsko, Saúdská Arábie, Itálie a Španělsko. Svou základnu rovněž plánovalo otevřít Rusko, odpor Američanů však plány zhatil. Německo, které se společně se Španělskem angažuje v protipirátské misi EU, bude své vojáky v roce 2021 stahovat. Čína naopak plánuje výrazné rozšíření své přítomnosti v zemi. Džibutská vláda jen z pronájmu těchto instalací získává cca 250 mil. USD ročně.

Z pohledu Džibutska regionální vztahy zůstávají i přes úsilí různých aktérů komplikované. Dlouhodobě napjaté jsou s Eritreou (uzavřena

hranice, kterou až do vypuknutí katarské krize hlídali vojáci právě z této země, vzájemné obviňování se z podpory protivládních elementů). Vztahy se Spojenými arabskými emiráty jsou na bodu mrazu – Džibutsko unilaterálně vypovědělo třicetiletou smlouvu s emirátskou společností DP World, která provozovala přístav v Doraleh (DCT – Doraleh Container Terminal). DCT následně vláda znárodnila a novým správcem terminálu se stala Čína (prostřednictvím China Merchants Group), která plánuje terminál rozšířit v rámci obrovského infrastrukturního projektu za 3 miliardy USD. Výsledkem mezinárodní arbitráže v Londýně v dubnu 2019 byl příkaz džibutské vládě zaplatit společnosti DP World přes 533 mil. USD jako kompenzaci. Džibutsko tuto částku nezaplatilo. Kauza Doraleh dramaticky snížila důvěru zahraničních investorů ve vládu práva v Džibutsku a zároveň vyvolala rozpaky u západních partnerů (zejm. USA a Francie), kteří sledují, jak rychle a efektivně si Čína v Džibutsku vybudovala bezprecedentní vliv. Džibutsko dále s rozhořčením sleduje angažmá SAE v Somalilandu (dubajská firma DP World se podílí na výstavbě přístavu v somalilandské Berbeře, ve kterém Etiopie vlastní 19 % a výhledově jej chce využívat jako alternativu k džibutským přístavům, a SAE svou vojenskou základnu nakonec navzdory opozici Džibutsku i Mogadiša postaví v Somalilandu).

K hlavním politicko-ekonomickým partnerům země patří Etiopie, pro kterou je zejména přístup k přístavům v Džibutsku zcela zásadní. Přes 80 % mezinárodního etiopského obchodu putuje přes džibutské přístavy. Etiopie rovněž plánuje rozvoj svého námořnictva – se svou základnou právě v Džibutsku. Implementace mírového procesu mezi Etiopií a Eritreou je zatím v takovém stavu, že se Džibutsko o svou pozici nejstrategičtějšího partnera nemusí ještě dlouhou dobu obávat.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel: dle World Population Review k únoru 2020: 985 150

průměrný věk: 25 let

Hlavní město: Džibuti, 530 000

Průměrný roční přírůstek obyvatelstva dle CIA, odhad pro rok 2020: 2,07 %

Demografické složení: 50,2 % muži, 49,8 % ženy

Národnostní složení: Issa (60 %), Afar (35 %), zbylých 5 % tvoří Francouzi, Arabové (hlavně Jemenci), Etiopové

Náboženské složení: sunnitští muslimové (94 %), křesťané (6 %)

2 Ekonomika

Podkapitoly:

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

2.1 Základní údaje

Ekonomika Džibutska je založena na službách spojených se strategickou polohou země a jejím statutem coby zóny volného obchodu v Ruhu Afriky. Hlavní město Džibuti je přístavem, který zprostředkovává 70 % obchodu sousední Etiopie, žijí zde 3/4 obyvatelstva země (zbytek jsou většinou pastevci). Motorem ekonomiky je sektor služeb, který představuje 3/4 HDP. Klíčová je tranzitní doprava do sousední Etiopie. Zemědělská výroba je vzhledem k suchému klimatu omezena na ovoce a zeleninu a většina potravin se dováží. Džibutsko je dlouhodobě závislé na zahraniční pomoci. Ekonomika v roce 2020 pocítila následky globální pandemie, tj. dočasné omezení dopravy a s tím spojených služeb, nicméně k oživení džibutské ekonomiky by mělo dojít velmi rychle a její růst v dalších letech by měl pokračovat v trendech před pandemií.

Na HDP se služby podílí z 81,6 %, průmysl z 17,0 % a zemědělství z 1,4 %. Zemědělská výroba je vzhledem k suchému klimatu omezena na ovoce a zeleninu a většina potravin i pitné vody se dováží. Džibutsko je dlouhodobě závislé na zahraniční pomoci. Snaha vlády přilákat do země více zahraničních investorů je otupována nedůvěrou k její serióznosti (ze strany investorů) v důsledku zrušení kontraktu DP World na provozování džibutského přístavu.

Ukazatel	2018	2019	2020	2021	2022
Růst HDP (%)	8,4	7,8	-2,0	6,9	6,0
HDP/obyv. (USD/PPP)	5 830,0	6 300,0	6 210,0	6 640,0	7 070,0
Inflace (%)	0,2	3,3	2,3	2,7	2,9
Nezaměstnanost (%)	11,1	11,0	11,6	N/A	N/A
Export zboží (mld. USD)	3,5	4,0	2,8	3,5	4,1
Import zboží (mld. USD)	3,6	4,1	3,3	3,9	4,5
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-0,1	-0,1	-0,5	-0,4	-0,4
Průmyslová produkce (% změna)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Populace (mil.)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	7/7	7/7	7/7	7/7	N/A

Zdroj: EIU, OECD, WEF

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

V důsledku globální pandemie v roce 2020 příjmy státního rozpočtu klesly. Vyšší výdaje na zdravotnictví a sociální programy vyšroubovaly saldo státního rozpočtu na 4,6 % HDP. V dalším období se předpokládá postupný pokles salda v návaznosti na očekávané posílení mezinárodního obchodu, ze kterého mj. plynou zisky pro zemi v podobě celních poplatků. Jedním z klíčových přispěvatelů do státního rozpočtu je pronájem vojenských základů, který pro Džibutsko představuje stabilní zdroj příjmů. Pokračující

Veřejné finance	
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-3,6
Veřejný dluh (% HDP)	N/A
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-0,1
Daně	

snížená daňová zátěž pro zahraniční investory, která je terčem kritiky MMF, bude v dalším období pokračovat, nicméně její omezení či zrušení může potenciálně vést k růstu příjmů státního rozpočtu.

Na základě plánu národního rozvoje pokračuje Džibutsko v realizaci několika klíčových infrastrukturních projektů. Dluhová služba na těchto půjčkách (z velké části čínských), která není zahrnuta do oddlužovacích iniciativ, bude zatěžovat státní rozpočet i v dalším období. Rozpočtový deficit je z velké části financován prostřednictvím půjček, a to hlavně od MMF. Dle analýz Světové banky je džibutské zadlužení rizikové, ale udržitelné. Džibutsku rovněž pomáhají iniciativy Africké rozvojové banky a MMF, jejichž účelem je lepší vyrovnání s finančními dopady státních intervencí v důsledku globální pandemie. Bilance běžného platebního účtu dosáhla přes velké přebytky v předchozích letech v roce 2020 deficitu ve výši 3,0 % HDP. V dalších letech se očekává postupný pokles deficitu a návrat do zelených čísel v roce 2022. Džibutsko má dlouhodobě obchodní saldo způsobené importem zboží pro domácí trh a v posledních letech též materiálem pro infrastrukturní projekty.

PO	25 %
FO	2-30 % podle výše příjmu
DPH	10 %

2.3 Bankovní systém

Džibutská centrální banka (Banque centrale de Djibouti, BND) v kontextu pandemie nepřijala žádná opatření monetárního charakteru. Finanční sektor v Džibutsku je celkově velmi málo rozvinutý a slabý. Centrální banka se již od roku 2012 snaží o zavedení pravidel pro komerční banky včetně minimálních rezerv, což by mělo vést k posílení likvidity místního bankovního sektoru. Nicméně tato pravidla zatím nebyla schválena. Snahy o zlepšení procedur pro rizikový management a rozvoj finančního sektoru jsou nabourávány nedostatek informací o klientech a slabou úrovní aktiv.

2.4 Daňový systém

Džibutský daňový systém je na první pohled relativně přehledný a stabilní, avšak jeho problémem je nízká efektivita a arbitrárnosti při uplatňování a vynuucování.

Pro právnické osoby platí jednotná sazba ve výši 25 %.

Pro fyzické osoby s příjmem do 30 000 DJF platí sazba 2 %, dále je daň odstupňována podle příjmu v sazbách 15 %, 18 %, 20 % a pro nejvyšší kategorii, která vydělává více než 600 000 DJF, platí sazba 30 %.

Sazba DPH je 10 %.

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

Podkapitoly:

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

V případě Džibutsku, které těží ze své strategické polohy v Rohu Afriky, je negativní saldo obchodní bilance značné. Vývozu do EU dominují živá zvířata a potraviny. Z EU se dováží především stroje a dopravní prostředky, chemikálie a potraviny.

Obchodní výměna s EU (mil. EUR)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z EU (mil. EUR)	194,9	245,1	200,4	N/A	N/A
Import do EU (mil. EUR)	9,4	4,5	5,9	N/A	N/A
Saldo s EU (mil. EUR)	-185,5	-240,7	-194,5	N/A	N/A

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

Exportu z ČR v posledních letech dominovaly dětské pleny. Saldo obchodu bylo dlouhodobě pozitivní, nicméně situace se kompletně obrátila v roce 2020, kdy začalo Džibutsko do ČR exportovat čokoládu a čokoládové výrobky. Zatímco český export v roce 2020 klesl o více než polovinu, džibutský export oproti předchozímu roku stoupl 4,5x.

Obchodní výměna s ČR (mil. CZK)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z ČR (mil. CZK)	4,646	8,980	4,272	N/A	N/A
Import do ČR (mil. CZK)	0,631	1,845	8,363	N/A	N/A
Saldo s ČR (mil. CZK)	-4,015	-7,134	4,091	N/A	N/A

Zdroj: ČSÚ

3.2 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Džibutsko není signatářem ekonomického partnerství s EU (EPA), ekonomické vztahy se řídí Dohodou z Cotonou.

Smlouvy s ČR

ČR nemá s Džibutskem uzavřeno ani rozjednáno žádnou dohodu obchodně-ekonomického charakteru.

3.3 Rozvojová spolupráce

Džibutsko je příjemcem rozvojové pomoci. Podle údajů Světové banky do země v roce 2019 putoval přes 272 mil USD pomoci. K největším dárcům patří Francie, Japonsko, evropské instituce, Mezinárodní měnový fond, USA a arabské fondy (v tomto pořadí). Bilaterální rozvojová pomoc tvoří 3/4 celkové rozvojové pomoci. Největší část rozvojové pomoci směřuje do finanční infrastruktury, vzdělávání a humanitární pomoci.

V období 2014-2020 získalo Džibutsko 105 milionů euro v bilaterální pomoci z European Development Fund, další prostředky pak ze Světového fondu pro Afriku. Většina těchto projektů se zaměřuje na přístup k pitné vodě, sanitaci a potravinovou bezpečnost, případně na tvorbu pracovních míst.

3.4 Perspektivní obory (MOP)

Džibutsko není do MOP zahrnuto.

4 Kulturní a obchodní jednání

Podkapitoly:

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

4.1 Úvod

V Džibutsku se střetávají francouzské, arabské a africké vlivy. Pro komunikaci s obchodními partnery a reálnou možnost prosazení na trhu je nutné brát tyto tři kulturní faktory v potaz. Materiály musí být připravené ve francouzštině, případně v arabštině. Při jednání s džibutskými partnery je potřeba obrnit se trpělivostí a být časově flexibilní. Na začátku je potřeba zhodnotit, je-li nabízený produkt či služba uplatnitelná i na místním trhu a je-li možné najít vhodného partnera, se kterým bude možné spolupracovat.

4.2 Oslovení

V obchodních kruzích je silně preferován osobní kontakt, přes email či telefonicky se obchodní vztahy navazují velmi komplikovaně. Trh je velmi konkurenční, aktivně zde působí mnoho zemí, jejichž zájmy se zde setkávají. Evropské soukromé společnosti se na trhu v konkurenci ostatních prosazují obtížně.

4.3 Obchodní schůzka

Domlouvání obchodní schůzky by mělo začít s dostatečným předstihem. Je pravděpodobné, že bude obchodního partnera nebo státní instituci nutné kontaktovat hned několikrát před potvrzením jejího konání. Nicméně i tak je vhodné jednání ještě den předem nebo v den konání potvrdit, připomenout jeho účel a zopakovat místo konání. Na schůzku je vhodné přijít včas, přestože partner pravděpodobně dorazí s menším zpožděním. Stává se, že schůzky jsou těsně před jejich konáním odloženy nebo zrušeny. Snažte se v tomto případě jednat konstruktivně a dohodnout se na jiném vhodném termínu. Z tohoto důvodu je případné návštěvy země potřeba plánovat flexibilně a mít dostatečný časový prostor pro přesuny jednání. Na schůzku je vhodné formální oblečení, i když díky vysokým teplotám, které jsou v létě v podstatě nesnesitelné, je tolerována i košile bez kravaty a saka.

Jednání obvykle začínají krátkou společenskou konverzací a připomenutím poslední schůzky. Vhodné je i navázat na nějakou předchozí aktivitu ČR v zemi a použít ji jako pozitivní referenci. Hostitel k pití obvykle nabízí čaj nebo kávu, je slušné nápoj přijmout a alespoň ochutnat. Doporučujeme předat protějšku písemné materiály, zaslání prospektů či brožur emailem má nejistý výsledek. Nelze očekávat, že partner bude mít vizitku, a není dobré spoléhat se na to, že na základě vizitky bude českého obchodníka sám kontaktovat. Je tedy nutné si dobře poznamenat kontaktní údaje. Dary se na schůzku obvykle nepřináší. Pokud budete pozváni do domácnosti, je vhodné s sebou přinést menší pozornost. Jednání zpravidla probíhají v přátelské atmosféře, použití nátlaku či konfrontace k výsledkům nepovede.

4.4 Komunikace

Schopnost dohovorit se anglicky je v obchodních kruzích a na vyšších pozicích ve státní správě velmi nízká. Hlavním obchodním jazykem je francouzština. Obyvatelstvo angličtinu ovládá pouze omezeně, komunikačními jazyky jsou francouzština a arabština. Osobní jednání je jednoznačně preferované. Pokud se partneři dlouhodobě neznají, po emailu či telefonu se obchodní vztahy nerozvíjejí. Je nutné nejdříve vybudovat osobní důvěru. Francouzština je nezbytná i u obchodních materiálů.

4.5 Doporučení

Základní zásady při jednání s džibutskými partnery, jejichž respektování napomůže prosazení obchodního záměru:

Seznámit se s obchodně-ekonomickými prioritami, příležitostmi a konkurencí v zemi působící.

Připravit si materiály o společnosti ve francouzštině.

Nespěchat. Pozvolné jednání od obecných věcí ke konkrétním pomůže partnerovi lépe se vyznat v návrzích.

Počítat se změnami programu, přesunem jednání a pomalým postupem. Vzhledem k vysokým poledním a odpoledním teplotám plánujte veškerý pracovní program pouze na dopoledne.

Dobře připravit projekt a být v argumentaci konkrétní, dodržovat smluvené termíny, přestože přístup džibutské strany může být laxnější.

4.6 Státní svátky

Nový rok: 1. ledna

Svátek práce: 1. května

Den nezávislosti: 27. června

Vánoce: 25. prosince

Dále se slaví muslimské svátky dle lunárního kalendáře, které jsou pohyblivé. Pátek je jako v jiných muslimských zemích volným dnem.

Pro Džibutsko je charakteristická dlouhá polední siesta spojená se žvýkáním katu/čatu a popíjením silného odvaru ze zázvoru. Je proto vhodné snažit se vyřídít co nejvíce během dopoledne.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

5.1 Vstup na trh

Jsou využívány standardní metody prodeje. Doporučuje se spolupracovat se spolehlivým kvalitním místním zástupcem.

Honorární konzul ČR v Džibutsku pan Naguib Sadik Abdallah je zkušeným obchodníkem a dovozcem. Na požádání předá informace a zprostředkuje kontakty: firma ETS Naguib, e-mail: info@ets-naguib-sa.com.

Importér musí obdržet dovozní licenci, za kterou se platí pevná částka plus procento z obrátu – různé podle druhu činnosti (průmyslové firmy nejméně, obchodníci nejvíce). Dovoz je plně liberalizován. Domácí trh je chráněn pouze uplatňováním cel dle celního sazebníku.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Vzhledem k promíchání africké, arabské a evropské (francouzské) obchodní kultury a zvyků se jeví jako ideální založení společné firmy s místním partnerem nebo nalezení spolehlivého distributora.

5.3 Marketing a komunikace

Nutná je znalost francouzštiny a ideálně i arabštiny.

Prospekty a informační materiály by měly být ve francouzštině, v angličtině jen doplňkově. Rozhlas i televize Radiodiffusion-Télévision de Djibouti (RTD), stejně jako tisková agentura Agence Djiboutienne d'Information (ADI) a jediné (týdenní) periodikum La Nation, jsou kontrolovány vládou. Televize vysílá ve francouzštině a v arabštině 4 – 6 hodin denně. Většina reklamy je pod evropským (francouzským) vlivem.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Veškeré patenty, značky a duševní vlastnictví jsou oficiálně chráněny. Džibutsko je signatářem úmluv WIPO i členem Pařížské úmluvy na ochrany průmyslových práv.

5.5 Trh veřejných zakázek

Informace o publikovaných tendrech lze získat na placených internetových portálech.:

Tenders Info

DQ Market

Platí, že větší šanci na státní dodávky mají francouzské, nebo arabské společnosti. České firmy s kontakty na Francii nebo arabské země se mohou zapojit jako subdodavatelé.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Džibutský systém vychází z francouzského práva a skládá se ze tří stupňů: Prvoinstanční soud, kterému předsedá jediný soudce, Odvolací soud, kterému předsedá komise tří soudců, a Nejvyšší soud. Podle mezinárodních právníků, kteří v zemi působí, je námořní a obchodní právo efektivně aplikováno, v minulosti ale docházelo k olivňování či zdržování soudů. Obecně je vždy žádoucí případné spory převést na mezinárodní půdu.

Za rizika lze považovat obtížnou dostupnost potřebných informací, neznalost prostředí (cla, daně), obtížnost navázání kontaktu s distributory, slabou kupní sílu obyvatelstva, užívání francouzštiny a arabštiny.

Doporučené platební podmínky jsou stejné jako v případě jiných afrických zemí: neodvolatelný potvrzený akreditiv (L/C) či optimálně platba předem.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

O džibutské vízum je možno požádat elektronicky na <https://www.evisa.gouv.dj/#/>.

Po přihlášení kliknout na „I wish to make new request“ a pak na „Short Stay Visa“. V případě služební cesty je vhodné zadat do systému sken podpůrného dopisu zastupované instituce. Po vyřízení žádosti je na email zasláno potvrzení a odkaz na elektronické vízum, které je před cestou nutné vytisknout. Víza dále vydávají velvyslanectví a konzuláty Džibutska nebo Francie. Při podání žádosti o vízum je nutno předložit dvě fotografie, pozvání od firmy, nebo soukromé osoby (pro turistiku potvrzení rezervace hotelu), zpáteční letenku, cestovní pojištění a důkaz solventnosti. Vízum se obvykle vydává na 30 dnů, často ale záleží na přístupu konkrétního konzulárního pracovníka. Vyžaduje se očkování proti žluté zimnici, nezbytné je cestovní pojištění zahrnující zdravotní rizika.

Centrum hlavního města Džibuti je bezpečné. Pro pohyb ve městě je možné využít taxíky, které jsou všudypřítomné; cenu je nezbytné domluvit předem. Ubytování je možné např. v hotelu Palace Kempinski či Sheratonu. Pro dopravu z letiště do hotelu doporučujeme využít shuttle služeb, které hotely nabízí.

Alkohol lze koupit v restauracích, na veřejnosti je však pití alkoholu zakázáno a za opilost hrozí až dva roky vězení. Dovoz a držení pornografie a projevy homosexuality jsou zakázány.

S průměrnou teplotou 30°C je Džibuti nejteplejším městem v Africe; zejména od května do října jsou teploty na hranici snesitelnosti.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Cizinec může získat zaměstnání, má-li pracovní povolení, o které žádá budoucí zaměstnavatel a které vydává ministerstvo práce na dva roky s možností prodloužení. K žádosti je potřeba přiložit prohlášení o přijetí do práce, doporučující dopis, dva výtisky životopisu, tři fotografie a čtyři kopie pracovní smlouvy. Ministerstvo má k vyjádření 30 dnů od zaregistrování žádosti. Nevyjádří-li se ve stanovené lhůtě, pracovní povolení je uděleno.

5.9 Veletrhy a akce

V Džibutsku se v současné chvíli mezinárodního veletrhy či další akce nekonají.

6 Kontakty

Podkapitoly:

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

V Džibutsku působí honorární konzul ČR, zastupitelský úřad pro Džibutsko sídlí v Etiopii.

Adresa honorárního konzula:

Consulat honoraire de la République tchèque

Rue de Londres, Immeuble Naguib, Djibouti

Telefon: 00253/353165, Fax: 00253/356172

E-mail: Djibouti@honorary-mzv.cz, naguib@ets-naguib-sa.com

Honorární konzul: Naguib Sadik Abdallah

Embassy of the Czech Republic

General Abebe Damtew St., Kirkos Kifle Ketema, Kebele 15, House No. 289

Addis Ababa, P. O. BOX 3108

Tel.: +251 11 551 6382, Fax: +251 11 551 3471

E-mail: addisabeba@embassy.mzv.cz

Provozní hodiny úřadu: pondělí - pátek 08.00 - 12.00, 12.30 - 16.30

Areál zastupitelského úřadu se nachází vedle Ethiopia Hotel, naproti rozestavěné výškové budově Commercial Bank of Ethiopia. Vzhledem ke komplikovanosti hromadné dopravy je nejjednodušším způsobem dopravy z letiště či jiné části města taxi nebo Ride (etiopská obdoba Uberu).

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Policie: 17 nebo 350080

Záchranná služba: 19

Hasiči: 18

nemocnice: Francouzská vojenská nemocnice – emergency: 253-21-453015, Hospital General Peltier: 352712, zubař – Centre Adventist de Sante: 357042

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

www.guide.visitdjibouti.dj Národní kancelář cestovního ruchu

www.banque-centrale.dj Centrální banka

www.rtd.dj Džibutské rádio a televize

www.lanation.dj Týdeník La Nation

www.ccd.dj Džibutská obchodní komora

www.dpfza.gov.dj Volná zóna Džibuti

www.presidence.dj Prezidentská kancelář

www.ministere-finances.dj Ministerstvo financí (pověřené pro průmysl)